

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 17 päivänä kesäkuuta 2015

752/2015

Laki

mielenterveyslain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 12 päivänä kesäkuuta 2015

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan mielenterveyslain (1116/1990) 6 §:n 3 momentti, 3 luvun otsikko, 15—17 §, 17 a §:n 1 momentti ja 18 §, sellaisina kuin niistä ovat 6 §:n 3 momentti, 16 §, 17 a §:n 1 momentti ja 18 § laissa 1066/2009 sekä 17 § laissa 438/2014, seuraavasti:

6 §

Valtion mielisairaalassa annettava hoito

Päätöksen rikoksesta epäillyn tai syytetyn taikka mielentilan vuoksi rangaistukseen tuomitsematta jätetyn valtion mielisairaalaan ottamisesta tekee Terveyden ja hyvinvoinnin laitos siten kuin 17 §:ssä säädetään. Muulloin päätöksen valtion mielisairaalaan ottamisesta, hoidon lopettamisesta ja sairaalasta poistamisesta tekee valtion mielisairaalan ylilääkäri.

3 luku

Mielentilatutkimukseen määrätyn mielentilan tutkiminen ja hoito tahdosta riippumatta

15 §

Sairaalaan ottaminen mielentilatutkimusta varten

Jos tuomioistuin oikeudenkäymiskaaren 17 luvun 37 §:n nojalla määrää rikoksesta epäil-

lyn tai syytetyn mielentilan tutkittavaksi, mielentilatutkimukseen määrätty saadaan sen estämättä, mitä tämän lain 2 luvussa säädetään, ottaa mielentilatutkimusta varten sairaalaan ja pitää sairaalassa tahdostaan riippumatta.

16 §

Mielentilatutkimus

Tuomioistuimen on määrättyään rikoksesta epäillyn tai syytetyn mielentilatutkimukseen viipymättä toimitettava asiakirjat Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos määrää, missä mielentilatutkimus suoritetaan ja, jos se suoritetaan sairaalan ulkopuolella, kuka sen suorittaa.

Mielentilatutkimus on toimitettava ja lausunto rikoksesta epäillyn tai syytetyn mielentilasta annettava Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle viimeistään kahden kuukauden kulluttua mielentilatutkimuksen aloittamisesta. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos voi perustellusta syystä pidentää tutkimusaikaa enintään kahdella kuukaudella.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos antaa saamansa lausunnon perusteella oman lausuntonsa rikoksesta epäillyn tai syytetyn mielentilasta tuomioistuimelle.

17 §

Hoito tahdosta riippumatta mielentilatutkimuksen jälkeen

Jos edellytykset mielentilatutkimukseen määrätyn määräämiseen hoitoon hänen tahdostaan riippumatta ovat olemassa, kun mielentilatutkimus on toimitettu, Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen on määrättävä hänet hoitoon hänen tahdostaan riippumatta.

Jos tuomioistuin 1 momentissa mainitun päätöksen jälkeen toteaa mielentilatutkimukseen määrätyn syyttömäksi epäiltyyn tekoon, Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen hoitoon määräämispäätös raukeaa. Hoitoon määräämisestä päätetään tällöin 2 luvun mukaisesti.

Hoitoon määrättyä 1 momentissa tarkoitettua potilasta saadaan Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen päätöksen nojalla pitää hoidossa hänen tahdostaan riippumatta enintään kuusi kuukautta. Ennen tämän ajan päättymistä potilaasta on annettava tarkkailulausunto sen selvittämiseksi, ovatko edellytykset hoitoon määräämiseen tahdosta riippumatta edelleen olemassa. Hoidon jatkaminen tai lopettaminen on ratkaistava 11 §:ssä tarkoitetun lääkärin kirjallisella päätöksellä ennen kuin hoitoa on kestänyt kuusi kuukautta.

Sairaalan on järjestettävä 1 momentissa tarkoitettulle potilaalle mahdollisuus saada siten kuin 12 a ja 12 c §:ssä säädetään sairaalan ulkopuolisen lääkärin arvio hoidon tarpeesta ennen kuin hoidon jatkamisesta tehdään päätös.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun potilaan hoidon jatkamista koskeva päätös on annettava hänelle tiedoksi viipymättä ja heti alistettava hallinto-oikeuden vahvistettavaksi, jolloin hallinto-oikeuden on tutkittava, ovatko edellytykset hoitoon määräämiseen tahdosta riippumatta edelleen olemassa. Hoidon lopettamista koskeva päätös on annettava potilaalle tiedoksi viipymättä ja heti alistettava Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen vahvistettavaksi. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen on joko vahvistettava hoidon lopet-

tamista koskeva päätös tai, jos edellytykset hoitoon määräämiselle potilaan tahdosta riippumatta ovat olemassa, määrättävä potilas hoitoon.

Hoidon jatkamista koskevan päätöksen nojalla potilasta saadaan pitää hoidossa hänen tahdostaan riippumatta enintään kuusi kuukautta. Jos ennen tämän ajan päättymistä näyttää ilmeiseltä, että hoidon jatkaminen on edelleen välttämätöntä, on meneteltävä siten kuin 3—5 momentissa säädetään.

Jos hoitoon määrättyä hoidettaessa käy ilmi, että edellytyksiä hoitoon määräämiseen tahdosta riippumatta ei ole, on meneteltävä siten kuin 3—5 momentissa säädetään.

17 a §

Erytistason psykiatrinen sairaalahoido

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos määrää mielentilatutkimukseen määrätyn tahdosta riippumattoman hoidon aloittamisesta sairaalassa, jossa on potilaan hoidon edellyttämät valmiudet ja erityisasiantuntemus.

18 §

Sairaalasta poistaminen mielentilatutkimuksen jälkeen

Jos mielentilatutkimuksen perusteella on ilmeistä, että edellytyksiä mielentilatutkimukseen määrätyn hoitoon määräämiseen hänen tahdostaan riippumatta ei ole, hänet saadaan Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen suostumuksella poistaa hänen sitä halutessaan sairaalasta jo ennen kuin Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen lausunto on annettu.

Jos Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 16 §:n 3 momentissa tarkoitetussa lausunnossaan toteaa, että edellytyksiä mielentilatutkimukseen määrätyn hoitoon määräämiseen hänen tahdostaan riippumatta ei ole, hänet on hänen sitä halutessaan viipymättä poistettava sairaalasta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016.

Helsingissä 12 päivänä kesäkuuta 2015

Tasavallan Presidentti
SAULI NIINISTÖ

Oikeus- ja työministeri *Jari Lindström*